

ET BONDEBRYLLUP I AASTRUP

ET KIK I ARKIVET JANUAR 2021

RUTH BALKSBJERG, AASTRUP FOLKEMINDESAMLING

BRUDEN ANKOMMER TIL KIRKEN MED MUSIK.
BILLEDET ER FRA 1920'ERNE. PRIVATFOTO

Aastrup: Rasmus Olsen Hansen, født på Nab 1864, har skrevet om et bryllup, han deltog i som stor dreng.

Brylluppet stod på en gård i hans nærmeste nabolag på Nab. Han betegner det som et fornuftsægteskab, som skulle vise sig at blive et lykkeligt ægteskab. Bruden, en ældre pige fra gården, havde et uægte barn. Brudgommen, som var en dygtig skræddermester fra nabosognet, var enkemand.

Det var det første bryllup den 13^{1/2} - årige Rasmus skulle deltage i, så for ham blev det en stor oplevelse. Der var mange forberedelser at iagttage. En gris skulle fedes, og 1/2 td. øl skulle brygges til gildesøl, som krævede ekstra malt.

Der skulle lyses til ægteskab i kirken. Her gik brudens far til et par mænd af de nærmeste i familien. De skulle være næstemænd og følges med brudens far til præsten for at bestille tillysning. Herefter fulgte de med brudens far hjem til bryllupsgården og fik en bedre aftensmad.

Når der havde været lyst én gang, gik bruden ud for at bestille brudepiger. Alle ugifte piger i familien og indenfor lavet blev bedt til brudepiger.

Fejring i flere dage

De fleste større bryllupper varede to - tre dage, fredag, lørdag og søndag. En uge før brylluppet gik brudens bror eller skafferen ud med indbydelsen, som lød: "*Jeg skal hilse fra brudeparret og deres forældre, om I vil møde til frokost i bryllupsgården den og den dag kl. 11 og følge bruden til kirken og overvære en kristelig vielse, og derfra igen tilbage til bryllupsgården og spise til middag.*"

Onsdag før brylluppet var der føring. Det var pigerne omkring på gårdene, som kom med mad og drikke. De blev indbudt til føringsgilde om aftenen, hvor der var spisning og dans. De unge karle var også indbudt. Brudepigerne mødte om onsdagen for at pynte kirke. Brudesvende og brudepiger aftalte, hvordan de skulle følges ad ved kirkefærden. Aftenen sluttede med dans.

På bryllupsdagen mødte musikken op i god tid for at modtage gæsterne, som næsten alle kom kørende i deres oppudsede køretøjer. Hvis brudgommen kom fra en anden by eller sogn, samledes hans familie eller lav i hans hjem for at følge

ham til bryllupsgården, hvor skafferen modtog dem med et lille glas vin og en kage. Når gæsterne var samlet, blev brudeparret og næstefolkene sat ved brudebordet, og skafferen gik ud og råbte til gæsterne, at brudefolkene var at få i tale. Hver enkelt gik op i stuen til brudeparret og gav dem hånd og ønskede tillykke og lagde en gave på bordet. Herefter blev hele følget sat til bords, og spisningen begyndte.

Dans til ud på de små timer

Retterne kunne variere fra egn til egn. I Åstrup var det almindeligvis oksesuppe, hvortil der blev skænket et glas rødvin. Derpå fik man peberrodskød og et glas brændevin, hvis man ønskede det. Herefter flere slags steg og to slags vin. Til dessert forskellige slags bagværk og to slags vin.

Efter middagen blev der gjort plads til dansen, enten i stuen eller i loen, som forholdene tillod det. Skafferen åbnede dansen med en omgang dans med bruden, hvorefter brudgommen tog over, efterfulgt af brudens nærmeste venner og bekendte. Så var kaffebordene dækket, og der blev skænket kaffe. Så blev der danset igen. Lidt efter trak brudeparret sig tilbage for at iføre sig søndagsdragten. Så gik dansen igen til hen ad midnat.

Nu blev der båret et langt bord ind, og der blev skænket punch, bestående af punchekstrakt iblandet lidt rom. Så fortsatte dansen igen til ud på de små timer, til folk begyndte at bryde op. Forinden var der dækket et frokostbord, hvor folk kunne forsyne sig, inden de drog hjem. Næste dag fortsatte de igen med samme program. Søndagen sluttede for de allernærmeste af de gamle, dog uden dans.

Vores folkemindesamlinger og lokalarkiver er fyldt med historier om folk og fæ, der har haft og har betydning for vores landsbyer og lokalsamfund i dag. Vi har bedt arkiverne dykke ned i de mest dramatiske, spændende og interessante fortællinger for at kunne dele dem med jer læsere. Lokalarkiverne og folkemindesamlingerne bidrager på skift med historier fra vores lokalområder.